

Θρησκεία ή Ορθοδοξία;

/ Άγιοι - Πατέρες - Γέροντες / Ορθόδοξη πίστη

Ιωάννη Καρδάση, Χημικού-Οικονομολόγου

Κατά κόρον παρουσιάζονται τώρα τελευταία από όλα σχεδόν τα ηλεκτρονικά ΜΜΕ συζητήσεις πάνω στο θέμα των νέων ηλεκτρονικών ταυτοτήτων και της αναγραφής ή όχι του θρησκευματος σ' αυτές. Συζητήσεις επί συζητήσεων πραγματοποιούνται και "ο ένας λέγει το κοντό του και ο άλλος το μακρύ του". Πολλά λόγια ακούγονται περί υποχρεωτικής αναγραφής, προαιρετικής αναγραφής ή καθόλου αναγραφής με επιχειρήματα και αντεπιχειρήματα, πίσω από τα οποία πολλές φορές κρύβονται ιδιοτελείς σκοποί και συμφέροντα. Ένα πράγμα όμως δεν έχει ακουσθεί ακόμη από θεολόγους, κληρικούς ή εκπροσώπους της Εκκλησίας: ο Ορθόδοξος λόγος.

Είναι γνωστό, ότι ορθόδοξος πιστός, μέλος της Εκκλησίας (του σώματος του Χριστού), νοείται εκείνος ο οποίος τελεί υπό πνευματική παρακολούθηση (δηλ. έχει γέροντα πνευματικό), τακτικά εκκλησιάζεται και μετέχει πλήρως της μυστηριακής ζωής της Εκκλησίας, δηλ. εξομολογείται και κοινωνεί επίσης τακτικά των Αχράντων Μυστηρίων. Είναι εκείνος που προσπαθεί να είναι ταπεινόφρονας, πράος, να ζει ενάρετη ζωή, να είναι ελεήμονας, καθαρμένος στην καρδιά και να

μαρτυρεί “Ιησούν Χριστόν και τούτον εσταυρωμένον”.

Από την άλλη μεριά υπάρχει ο άπιστος που δεν είναι μέλος της Εκκλησίας, αυτός που υβρίζει την Εκκλησία, που κοροϊδεύει τον πιστό γιατί προσπαθεί να ζει την εν Χριστώ ζωή, που απορρίπτει ή υβρίζει τον Ι. Χριστό ή αδιαφορεί τελείως κυλιόμενος στο βούρκο της ανομίας και της αμαρτίας.

Υπάρχει όμως και μια τρίτη κατηγορία λεγομένων “πιστών”. Εκείνων που επειδή μετείχαν κάποτε του μυστηρίου του Βαπτίσματος και του μυστηρίου του Χρίσματος, θεωρούν εαυτούς ως μέλη της Εκκλησίας, ενώ η όλη συμμετοχή τους στα δρώμενά της έγκειται στον κατά πολύ αραιά διαστήματα “τύποις” εκκλησιασμό, στο άναμμα ενός κεριού, στη λήψη του αντιδώρου (μιας και η λήψη του δώρου γίνεται σπανιότατα και χωρίς προηγουμένως εξομολόγηση) και στη συμμετοχή σε βαπτίσεις, γάμους, κηδείες και μνημόσυνα θεωρούμενα ως κοσμικά γεγονότα. Κατά τα άλλα είναι έτοιμοι να κάνουν κριτική σε όποιο θεολογικό θέμα αναφύεται και σε ό,τι η Εκκλησία και οι πιστοί της πράττουν.

Για τις τρεις κατηγορίες των ανθρώπων αυτών και τις σχέσεις τους με την Εκκλησία, ο Λόγος του Κυρίου στην Αποκάλυψη του Ιωάννη είναι σαφής: “οίδα σου τα έργα, ότι ούτε ψυχρός εί ούτε ζεστός. όφελον ψυχρός ής ή ζεστός. ούτως ότι χλιαρός εί, και ούτε ζεστός ούτε ψυχρός, μέλλω σε εμέσαι εκ του στόματός μου” (Απκ. 3.15-16).

Η κατηγορία των πιστών μελών της Εκκλησίας είναι οι ζεστοί, η κατηγορία των μη πιστών είναι οι ψυχροί και η τρίτη κατηγορία των θεωρουμένων ως “μελών” αυτής είναι οι χλιαροί. Γι’ αυτούς ο Κύριος λέγει: “Επειδή είσαι χλιαρός και ούτε ζεστός, ούτε κρύος, θα σε ξεράσω από το στόμα μου”. Δυστυχώς διαπιστώνουμε, ότι αυτοί οι χλιαροί έχουν τον πρώτο λόγο στα τεκταινόμενα εντός της Εκκλησίας μας και προσπαθούν να επιβάλουν τις απόψεις τους στα πιστά μέλη της.

Είναι επίσης γνωστό, ότι η Μία, Αγία, Καθολική και Αποστολική Εκκλησία είναι η Ορθόδοξη Ανατολική Εκκλησία, η Εκκλησία του σώματος του Χριστού, των αγίων Πατέρων και των Οικουμενικών Συνόδων, κάθε άλλη δε ονομαζόμενη Εκκλησία έχει αποσχιστεί από Αυτή και είτε βρίσκεται στην κατάσταση του σχίσματος, είτε στην κατάσταση της αίρεσης.

Εκ πρώτης όψεως ο τίτλος του μικρού αυτού πονήματος φαίνεται παράξενος: “Θρησκεία ή Ορθοδοξία;” και τι σχέση μπορεί να έχει αυτό με τις νέες ταυτότητες. Δηλαδή άλλο πράγμα είναι η θρησκεία και άλλο η Ορθοδοξία; Η Ορθοδοξία δεν είναι θρησκεία; Τότε τι είναι; Γιατί η Ρωμαϊκή Αυτοκρατορία ενστερνίσθηκε τελικά και ανεγνώρισε την Ορθόδοξη Εκκλησία; μήπως διέγνωσε

θεραπευτικές ιδιότητες στο νέο τρόπο ζωής που εισήγαγε αυτή η νέα οργάνωση; μήπως την αντιστοίχησε με την Ιατρική Επιστήμη;

Ο πανεπιστημιακός δάσκαλος π. Ι. Ρωμανίδης είναι ιδιαίτερα αποκαλυπτικός και από το έργο του ερασιζόμεστε κάποια στοιχεία (π. Ι. Ρωμανίδης: **“Η Θρησκεία είναι νευροβιολογική ασθένεια, η δε Ορθοδοξία η θεραπεία της”** Ι. Μ. Κουτλουμουσίου Αγ. Όρους. Τόμος: “Ορθοδοξία, Ελληνισμός, πορεία στην 3η χιλιετηρίδα”, 1966 σελ. 67-87):

Οι Πατριάρχες και Προφήτες της Π. Διαθήκης, οι Απόστολοι και οι Προφήτες της Κ. Διαθήκης και οι διάδοχοί τους γνωρίζουν, ότι η θρησκεία είναι νόσος και ο γενικός αρχίατρος της νόσου αυτής είναι ο Κύριος της Δόξης και της Μεγάλης Βουλής Άγγελος. Αυτός εθεράπευσε και προ της ενσάρκωσής του και μετά από αυτή.

Ποια είναι όμως η νόσος; Στον εγκέφαλο υπάρχει το κέντρο της λογικής, στην καρδιά το κέντρο του νου. Η ενέργεια του νου εντός της καρδιάς στροβιλίζεται κυκλικά μέσα στη καρδιά με την προσευχή (καρδιακή προσευχή). Όταν αυτός ο στροβιλισμός ξεφύγει προς το κέντρο του εγκεφάλου (τη λογική), τότε δημιουργείται βραχυκύκλωμα μεταξύ καρδιάς και εγκεφάλου, οπότε τα νοήματα του εγ-κεφάλου που προέρχονται από τον περιβάλλοντα χώρο και κόσμο γίνονται νοήματα της καρδιάς και τότε εκδηλώνεται η ασθένεια της επίδρασης του περιβάλλοντος κόσμου στη καρδιά και ο ασθενής προσβάλλεται από την ασθένεια του περιβάλλοντος κόσμου, γίνεται δηλαδή δούλος του κόσμου και των παθών του.

Θρησκεία είναι η ταύτιση ακτίστου (Θεού) με το κτιστό δηλ. η ταύτιση παραστάσεων του ακτίστου με νοήματα της ανθρώπινης σκέψης, που είναι το θεμέλιο της λατρείας των ειδώλων, η ταύτιση δε των περί Θεού νοημάτων και ρημάτων της Αγ. Γραφής με το άκτιστο ανήκει και αυτή στον κόσμο της ειδωλολατρίας και είναι το θεμέλιο όλων των αιρέσεων.

Πίστη είναι η συνεργασία του πιστού με το Πνεύμα το Άγιο, που εγκαινιάζει τη θεραπεία της ιδιοτελούς αγάπης στη καρδιά και τη μεταβάλλει σε ανιδιοτελή αγάπη, η οποία “ου ζητεί τα εαυτής”. Η θεραπεία πραγματοποιείται σε τρία στάδια: α/ της κάθαρσης της καρδιάς με την συντριβή της κατά την εξομολόγηση και τη σταδιακή απομάκρυνσή της από κάθε ηδονή και οδύνη, β/ του φωτισμού του νου, του κέντρου αυτού της καρδιάς που επιτυγχάνεται με την συνεχή και αδιάκοπη μνήμη του Θεού, η θεραπεία δε κορυφώνεται με το στάδιο γ/ της θέωσης (δοξασμού) και της απάθειας (μη επιρροής από πάθη) που συνοδεύει τους αγίους. Στο 3ο αυτό στάδιο ο παθών διαπιστώνει: 1/ ότι δεν υπάρχει ομοιότητα κτιστού και ακτίστου και 2/ τον “Θεόν φράσαι αδύνατον και νοήσαι αδυνατώτερον” (Άγ.

Γρηγόριος Θεολόγος) (Ιεροθέου Βλάχου, Μητροπολίτη Ναυπάκτου και Αγ. Βλασίου. **Ορθόδοξη Ψυχοθεραπεία**, Λειβαδειά 1995).

Μετά από όλα αυτά και με γνώμονα τον Αγιογραφικό και Αγιοπατερικό λόγο καλούμαστε να εξετάσουμε από Ορθόδοξη σκοπιά το θέμα των ταυτοτήτων και της αναγραφής του θρησκευματος σ' αυτές και να θέσουμε κάποια ερωτήματα:

1.- Τι εννοεί ο Κύριος, όταν λέγει: “απόδοτε ουν τα Καίσαρος Καίσαρι και τα του Θεού τω Θεώ” (Ματθ. 22. 21-22). Είναι διαχρονικό αυτό ή αφορά την συγκεκριμένη εποχή που ο Καίσαρας ήτανε εμφανώς άπιστος, ενώ σήμερα είναι εμφανώς (;) πιστός, όπως γνωστός Ιεράρχης προ ημερών γνωμάτευσε; Είναι το δελτίο ταυτότητας έγγραφο του Καίσαρος ή όχι, επιτρέπεται δε η αναγραφή της ομολογίας της πίστης σ' αυτό, κάτι που αφορά αποκλειστικά τη σχέση του πιστού με το Θεό;

2.- Ο λόγος του Κυρίου είναι σαφής: “Μείζων ο εν υμιν ή ο εν τω Κόσμω” δηλ. πολύ μεγαλύτερος είναι αυτός που είναι μέσα σας (ο Ιησούς Χριστός, του οποίου “τρώγετε τη σάρκα και πίνετε το αίμα”) παρά εκείνος που είναι στον κόσμο (Καίσαρας κλπ.). Είναι σωστό αυτή η ομολογία πίστης, δηλ. ότι έχουμε μέσα μας το Χριστό να χρειάζεται πιστοποίηση με σφραγίδα και υπογραφή από όργανο του Καίσαρα; Η σχέση μεταξύ πιστού και Θεού πιστοποιείται με έγγραφα και σφραγίδες;

3.- Πως θα βλέπαμε τη σχέση Καίσαρα και Θεού, σε μια αντίστροφη κατάσταση; π.χ. εάν στη μίτρα και το εγκόλπιο του Επισκόπου αναγραφότανε η φράση : “Ελληνική Δημοκρατία” για να πιστοποιείται και επίσημα (έστω και χωρίς σφραγίδα και υπογραφή), ότι ο “εις τύπον και τόπον Χριστού” επίσκοπος ανήκει στο ΝΠΔΔ που καλείται “Εκκλησία της Ελλάδος”, η οποία με τη σειρά της ανήκει στην Ελληνική Δημοκρατία και ως μέλος αυτής θα πρέπει να δηλώνει με τον τρόπο αυτό, ότι είναι Έλληνας πολίτης και πιστός στο δημοκρατικό πολίτευμα της χώρας;

4.- Μήπως η αναγραφή του θρησκειύματος του Ορθόδοξου Χριστιανού είναι τελικά από Ορθόδοξη σκοπιά αντορθόδοξη, μιας και με την αναγραφή του παραδεχόμαστε, ότι η ιδιότητά μας ως Ορθοδόξων δεν είναι αυτό που πρέπει να είναι, δηλ. το βίωμά μας (ο τρόπος ζωής μας), αλλά το θρήσκευμά μας δηλ. παραδεχόμαστε ότι πάσχουμε από ψυχονευρωτικό νόσημα, στο οποίο θα παραμείνουμε χωρίς προοπτική θεραπείας; μήπως ουσιαστικά παραδεχόμαστε, ότι είμαστε ειδωολάτρες; μήπως στο θρήσκευμα πρέπει να υπάγονται όλοι οι άλλοι ετερόδοξοι και αλλόδοξοι πλην των πιστών μελών της Ορθόδοξης Εκκλησίας; μήπως αυτή η περίπτωση αφορά και τους χλιαρούς (δηλ. τα μη πιστά “μέλη” της Εκκλησίας);

Το δεύτερο ατιολογικό που παρατίθεται για την αναγραφή του θρησκειύματος είναι η σύνδεση Ελληνισμού και Ορθοδοξίας, ότι αυτά τα δυο δηλαδή είναι άρρηκτα συνδεδεμένα μεταξύ τους και αδιαίρετα. Μήπως στη διασύνδεση αυτή υποκρύπτεται από Ορθόδοξη σκοπιά μια αίρεση; Πρέπει να θυμηθούμε την καταδίκη του “εθνοφυλετισμού” στη Σύνοδο της Κωνσταντινούπολης το 1872 υπό τον Πατριάρχη Άνθιμο ΣΤ΄, πράγμα που θα πρέπει να μας προβληματίσει. Το θέμα τότε ανέκυψε από την απαίτηση κυρίως Βουλγαρικών Ορθοδόξων κοινοτήτων του εξωτερικού, οι οποίες ηρνούτο να υπαχθούν στον επιχώριο επίσκοπο (Έλληνα, Ρουμάνο, Ρώσο, Σέρβο κλπ), αλλά απαιτούσαν την υπαγωγή τους αποκλειστικά σε Βούλγαρο επίσκοπο. Αυτό απετέλεσε το Βουλγαρικό σχίσμα, το οποίο καταδίκασε η Σύνοδος αυτή.

Γνωρίζουμε ασφαλώς, ότι εν Χριστώ “ουκ ένι Έλλην και Ιουδαίος, περιτομή και ακροβυστία, βάρβαρος, Σκύθης, δούλος, ελεύθερος, αλλά τα πάντα και εν πάσι Χριστός” (Κολοσ. 3.11). Όλοι βγήκαμε από την πλευρά του Αδάμ και πλασθήκαμε “κατ’ εικόνα και καθ’ ομοίωσιν” Θεού (Γεν. 1.26). Η Εκκλησία μας με την πανορθόδοξη αυτή Σύνοδο του 1872 καταδίκασε τον εθνοφυλετισμό με τον εξής όρο: “Αποκηρύττομεν κατακρίνοντας και καταδικάζοντας τον φυλετισμόν, τουτέστι τας φυλετικές διακρίσεις και τας εθνικάς έρεις και ζήλους και διχοστασίας εν τη του Χριστού Εκκλησία ως αντικείμε-νον τη διδασκαλία του Ευαγγελίου και τοις ιεροίς κανόσι των μακαρίων Πατέρων ημών”.

Ορθοδόξως λοιπόν οι άνθρωποι δεν διακρίνονται ούτε κατά την φυλή τους, ούτε κατά τη γλώσσα τους, ούτε κατά το χρώμα του δέρματός τους, ούτε με οποιοδήποτε παρόμοιο ή άλλο κριτήριο. Οι άνθρωποι διακρίνονται σε αυτούς που πιστεύουν στο Θεό και σ’ αυτούς που δεν πιστεύουν, σ’ αυτούς που είναι εντός Εκκλησίας και σ’ αυτούς που είναι εκτός αυτής.

Πιστεύουμε, ότι οι ανωτέρω απόψεις και τα ερωτήματα ιδωμένα από καθαρά

Ορθόδοξη σκοπιά και σύμφωνα με τα δόγματα και τις παρακαταθήκες των Αγίων Πατέρων της Εκκλησίας μας θα εξετασθούν με τη δέουσα σοβαρότητα και προσοχή, ώστε τα όποια συμπεράσματα και αποφάσεις της Διοίκησης της Εκκλησίας επί του θέματος των ταυτοτήτων να διέπεται από τους κανόνες αυτούς, που είναι και πρέπει να είναι πυξίδα σε κάθε της πράξη. Οπωσδήποτε η Εκκλησία πρέπει να βρίσκεται συνεχώς “εν τω Κόσμω”, αλλά δεν πρέπει ποτέ να εκτελεί “τα του Κόσμου”.

Πηγή: askitikon.eu